

ČLOVEK IN PROSTOR

Od krajinske, vrtno do urbane arhitekture, od preteklosti do prihodnosti

Mentorica:	Mag. Jasna Kralj Pavlovec , magistrica znanosti s področja arhitekture, univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture. V letih 2024-2019 docentka za predmetno področje Oblikovanje in notranja oprema (Univerza na Primorskem). So-ustanoviteljica mednarodne visokošolske študijske on-line platforme Border Crossing (ZDA, Škotska, Slovenija). 35 let pedagoškega dela s študenti Univerze v Ljubljani in Univerze na Primorskem. Samostojne in skupinske umetniške razstave.
Kdaj in kje	PONEDELJEK, 11:30 do 13:00 Dvorana UTŽO, Poljanska cesta 6, pritličje
Prvo srečanje:	ponedeljek, 12. januar 2026, ob 11.30 uri

OKVIRNA VSEBINA

Program »Človek in prostor« je skupno raziskovalno potovanje skozi različne oblike bivanjskega prostora – od urbanih središč, kulturnih krajin in vrtov do arhitekturnih stvaritev nekoč in danes, tu in tam. V središču zanimanja je vedno odnos med človekom in prostorom ter poglobljeno razumevanje povezave med grajenim in naravnim okoljem.

Preučevali bomo genezo mest, oblikovanje vrtov, razvoj urbane arhitekture velikih mest in male tradicionalne arhitekture. Poseben poudarek bo na prepoznavanju vzorcev človekovih posegov v prostor skozi zgodovino in v sodobnosti, s ciljem razumeti vzgibe, motive in posledice človekove prostorske dejavnosti. Pri tem bomo razmišljali o identiteti prostora, kulturni pripadnosti posameznika in skupnosti ter o tem, kako raznolikost oblikovanih krajin odseva kontinuiteto prostorskega razvoja.

Človek s svojimi osnovnimi potrebami – bivanja, dela in počitka – nenehno sooblikuje svoj življenjski prostor. Vsak od nas je del prostora in vsak od nas lahko prispeva k temu, da je ta prostor harmoničen, trajnostno naravnan ter temelječ na spoštljivem odnosu do okolja.

Tematski sklopi (posamezne vsebine se lahko glede na interes študentov poglobljajo in dopolnjujejo):

- ◇ osnove zakonitosti likovne teorije;
- ◇ zgodovina odnosa med človekom in prostorom;
- ◇ koncept mesta skozi čas;
- ◇ oblikovanje krajine in vrtov (nekoč in danes, v različnih geografskih kontekstih);
- ◇ arhitektura 20. stoletja: arhitekti, šole in skupine;
- ◇ zelena arhitektura;
- ◇ mali, manjši, najmanjši prostori;
- ◇ začetek in razvoj urbane arhitekture velikih mest;
- ◇ razvoj male tradicionalne arhitekture;
- ◇ začasna bivališča nekoč in danes;
- ◇ tipologija stanovanjskih objektov;
- ◇ mala šola sodobnega oblikovanja prostorov;
- ◇ konceptualno oblikovanje;
- ◇ delavnica: oblikovanje konkretnih prostorskih rešitev – na primer za vrt ali manjšo prostorsko enoto.
Delavnica bo interaktivna in bo temeljila na sodelovalnem učenju – učili se bomo drug od drugega.

CILJI

- ◇ razvijanje razumevanja korelacij med človekom in prostorom – na psihološki, fizični, funkcionalni in estetski ravni;
- ◇ usvajanje osnov likovne teorije ter zmožnost branja, prepoznavanja in interpretacije likovnih zapisov in zakonitosti v prostoru;

- ♦ razumevanje in prepoznavanje vzorcev in konceptov oblikovanja mest skozi zgodovinske kontekste;
- ♦ razumevanje različnih pristopov k oblikovanju vrtov – tako v preteklosti kot v sodobnosti;
- ♦ poglobljanje znanja s področja ekologije in trajnostnega bivanja ter razvijanje zavesti o človekovi vpetosti v naravni sistem, ki temelji na ravnotežju in harmoničnem sožitju med človekom in prostorom;
- ♦ usmerjenost v spodbujanje trajnostnega razvoja krajinskega in urbanega prostora;
- ♦ raziskovanje pomena lokalne identitete, prostorske pripadnosti, kulturne dediščine in zgodovinskega spomina;
- ♦ spodbujanje sodelovalnega učenja in izmenjave znanja – "učenje drug od drugega".

METODE DELA

- ♦ predavanja in razlage z uporabo slikovnega gradiva;
- ♦ delo v skupinah in/ali parih;
- ♦ praktično delo študentov z individualnim in skupinskim raziskovanjem;
- ♦ kratke tematske predstavitve in diskusije;
- ♦ strokovne ekskurzije in/ali ogleda izbranih lokacij;
- ♦ delavnice z jasno zastavljenimi vsebinami in konkretnimi rezultati.

UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI ZA PRIPRAVO PROGRAMA

- Associates III, Foster, K., Stelmack, A. & Hindman, D. 2006: Sustainable Residential Interiors. ASID.
- Azinović D., Kregar P., Marn T., Sajovic P., Vujović A., 2009: Tipologija večstanovanjskih zgradb. Ptujška gora: In obs medicus.
- Berman, A., 2008: Green Design: A Healthy Home Handbook. Frances Lincoln Limited. Singapore.
- Birkeland, J. 2002: Design for Sustainability: A Sourcebook of Integrated, Eco-logical Solutions. London.
- Bromberg, Andrew (ed.). Architecture and Sensuality. Amazon, 2007.
- Chen, Y. & Kennedy, K., 2007: Contemporary Design in Detail: Sustainable Environments (Contemporary Design Details). Rockport Publisher. USA.
- Ching, F.D.K., 2007: Architecture – Form, Space, Order. John Wiley & Sons, New York.
- Davies C., 2006: Key Houses of the Twentieth Century. Laurence King Publishing.
- Dean, A. M., 2003: Green By Design: Creating a Home for Sustainable Living. Gibbs Smith Publisher. Utah.
- Duran C.S., 2007: Green Homes. Collins Design. NY.
- Fairs, M. 2009: Green Design: Creative Sustainable Designs for the Twenty-First Century. Carlton Books Limited. London.
- Fister, P. & sodelavci, 1993: Glosar arhitekturne tipologije, arhitekturna identiteta. Vlada RS, Skupne službe za prevajanje, Ljubljana.
- Fister, P. & sodelavci, 1993: Arhitekturne krajine in regije Slovenije, arhitekturna identiteta. Vlada RS, Skupne službe za prevajanje, Ljubljana.
- Frampton, K., 1980: Modern Architecture. Thames & Hudson.
- Gossel, Peter in Gabriele Leuthauser. Architecture in the 20th Century. Amazon, 2012.
- Johnston, D. & Gibson, S., 2008: Green from the Ground Up: Sustainable, Healthy, and Energy-Efficient Home Construction. The Taunton Press. Singapore.
- Jencks, C., 1985: Modern Movements in Architecture. Penguin Books.
- Jencks, C., 1973: Le Corbusier and A Tragic View Of Architecture.
- Kopec, D., 2012: Environmental Psychology For Design. Bloomsbury Academic.
- Košir, F., 1993: Zamisel mesta. Slovenska matica, Ljubljana.
- Kurent, Tine. Arhitektov zvezek. Nuit, 2002.
- Lange, Alexandra: Writing about Architecture: Mastering the Language of Buildings and Cities. New York: Princeton Architectural Press, 2012.
- Lynch, K., 1974: The Image Of The City / Slika Jednog Grada. Građevinska knjiga, Beograd.
- McLennan, J. F., 2004: [The Philosophy of Sustainable Design](#). Ecotone Publishing. Kanada.
- Neufert, E.: Projektiranje v stavbarstvu. Tehniška založba Slovenije.
- Vallero D. A. & Brasier C. 2008: Sustainable Design: The Science of Sustainability and Green Engineering. W.&T.
- Watson, D., 2007: [Sustainable Design: Ecology, Architecture, and Planning](#). John Wiley and Sons - Alexander, C., A Pattern Language. Oxford University Press, New York.